

MĖNINIS Rokiškis

(b) Rokiškio Apkomo ir Aps. Vykd. K-to Organas
47 (807) | 1950 m. balandžio 18 d. | Kalna 20 kp.

Gegužės Pirmosios garbei!

Dirbs naujose patalpose

Juodupės audyklos „Nemunas“ kolektyvas įsijungė į gegužinę stachanovinę sargybą. Audyklos cechuose išsivystė socialistinės lenktyniavimas primestinis įsipareigojimas Gegužės Pirmosios garbei laiku įvykdyti. Šalla įsipareigojimo įvykdyti su kaupu mėnesinę gamybinę užduotį, nemunelčiai darnutari iki tarptautinės darbo žmonių solidarumo ir kovinių blitoteką.

MOTERŲ-DELEGAČIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

Panemunėlyje įvyko moterų-delegačių susirinkimas, skirtas pasiruošimui Gegužės Pirmosios šventei. Drg. Čepelytė ragino moteris-delegates visaprasaulinė darbo žmonių šventę sutikti naujais laimėjimais visose socialistinės statybos srityse. Panemunėlio MTS moterų traktorininkių brigados brigadininkė drg. Kanderkaitė įsipareigojo su savo brigada Gegužės Pirmosios garbei suarti virš plano 40 ha žemės ir sutaupti nemažą kiekį degalų.

Puikiai pasiruošti ir organizuoti atvesti pavasario egzaminus mokyklose

PARTIJA ir vyriausybė nepaprastai didelį dėmesį skiria liaudies švietimui. Per paskuosius metus žymiai išaugo susiprėjo liaudies švietimo tinklas. Siekiant dar labiau sustiprinti respublikos dar žmonių kultūrinio lygio kilti, pagerinti komunistinį jaunimo kartos auklėjimą atsidauginti pergalingai Lenininio mokykloms, Sajungos Vyriausybė nustatė naujus mokyklų lavinimo mokyklų tikslus. Šiuo metu pas mus veikia klasių pradinės mokyklų, septynmetės mokyklų ir klasių vidurinės mokyklų.

ir pionierių organizacijos, teikdamos nuolatinę pagalbą mokyklų vadovybėms ir mokytojams keliant mokslo pažangumą, kovojant prieš dvejetukinius ir atsiliekančius.

Tačiau visuomoje apskrities mokyklų dar silpnai ruošiasi sutikti pavasario egzaminus. Daugelyje mokyklų dar šandien nebaigtos išėiti programos, nepradėtas kurso kartojimas. Kai kurie mokyklų direktoriai ir vedėjai vis dar taikstosi su žalingomis apsiraminimo ir atidėliojimo rytdienal nuotakomis jų žinioje esančių mokytojų tarpe.

Štai Suvalniško septynmetėje mokykloje pasiruošimas pavasario egzaminams visiškai stabilizuotas. Pats mokyklos direktorius drg. Stalniois buvo skandalingu intrigu tarp mokytojų autorius, ko pasėkoje pašiljo mokytojų autoritetas mokinių tarpe. Mokytojai eina į pamokas silpnai pasiruošę, be planų. Pats direktorius jau nuo vasario 14 d. nevada darbo planų. O ką bekalbėti apie kitus mokytojus? Mokyklos komjaunimo organizacija visiškai nebeauga ir nustojo vaidinusi bet kokį rimtesnį vaidmenį keliant mokslo pažangumą.

Silpnai ruošiamasi pavasario egzaminams Panemunio septynmetėje mokykloje. Mokymo — auklėjimo darbas čia blogai planuojamas, vyksta neorganizuotai, žurnaliai vedami netvarkingai, mokiniai neregulariai atestuotami. V klasėje aritmetikos, VI—VII klasėse geografijos programos dar neišėtos, pats dėstymas vyksta žemame moksliniame ir idėjiniame lygyje. Geografijos dėstytoja mokyt. Zolubaitė, kalbedama apie Nemuną, ne tik kad nepažymėjo šitos stambiausios respublikoje vandens arterijos reikšmės laivybai, susisiekimui ir pramonėi, bet net nenurodė mokiniams stambiausių Nemuno intakų, kaip, pvz., Neries upės. Sausu, knyginiu, formaliu metodu dėstoma mokykloje TSRS Konstitucija ir algebra (dėsto pats mokyklos direktorius drg. Tulaba). Kaip gi šitaip „paruošti“ Panemunio septynmetės mokyklos mokiniai sutiks pavasario egzaminus? Kokį jie parodys dalykų mokėjimą? Kodėl viso šito nemato Panemunio valstiečiai švietimo skyrius ir vietos partinė organizacija?

Silpnai, neorganizuotai ruošiamasi egzaminams Milūnų (mokyt. Kublickaitė), Sėlynės (vedėja drg. Mickevičienė) ir eilėje kitų apskrities pradinė mokyklų. Apskrities partinių, komjaunimo ir švietimo organų, o ypač pačių mokytojų šventa ir garbinga pareiga dėti visas pastangas pasiruošti keliams mokiniams ir baigiamiesiems egzaminams apskrities pradinė, septynmetės ir vidurinės mokyklose ir organizuoti, aukštame idėjiniame lygyje jus dalyvauja rengiantis egzaminams šių mokyklų komjaunimo

Gaminiai viršum plano

Šiomis dienomis Panemunėlio viršum plano. Be to, darbininkė G. Tuskaitė supažindino gausus darbininkų ir tarnautojų dirbančiuosius su drg. L. Karabelnikovos kreipimusi dėl žaliavos taupymo ir išdirbio normų viršijimo. Paremdami drg. Tuskaitės iniciatyva, fabriko dirbantieji įsipareigojo iki šventės iš cikloninių atliekų pagaminti 700 kg geros rūšies pakulų.

nų viršum plano. Be to, darbininkė G. Tuskaitė supažindino dirbančiuosius su drg. L. Karabelnikovos kreipimusi dėl žaliavos taupymo ir išdirbio normų viršijimo. Paremdami drg. Tuskaitės iniciatyva, fabriko dirbantieji įsipareigojo iki šventės iš cikloninių atliekų pagaminti 700 kg geros rūšies pakulų.

Miškininkai soclenktniaujau

Kamajų vls. miškininkai sėkama brigadininko Šinkaus Juomingesiam miškų atželdinimo darbu pravedimui aktyviai įsijungė į gegužines soclenktnines. Per trumpą laikotarpį jau apsodinta ir apsėta virš 74 ha miškinio eiguvos brigada (brigadininkas drg. Zaveckas Jonas), mūsų praveistas platus aiškinamasis darbas gyventojų tarpe. 10 ha miško. Neblogai praveda miško atželdinimą ir Kamajų Šilo eiguvos brigada, vadovau-

Jama brigadininko Šinkaus Juomingesiam miškų atželdinimo darbu pravedimui aktyviai įsijungė į gegužines soclenktnines. Per trumpą laikotarpį jau apsodinta ir apsėta virš 74 ha miškinio eiguvos brigada (brigadininkas drg. Zaveckas Jonas), mūsų praveistas platus aiškinamasis darbas gyventojų tarpe.

VIRŠIJA DIENINES NORMAS

Ragelių vls. „Kibirkštis“ kolūkyje ryšium su laukų darbais pradėta pavasario sėja. Per pirmąsias dienas kolūkiečiai apėjo: 20 ha avlžiomis, 9 ha žirniais ir 5 ha miežiais. Kolūkiečiai drg. drg. J. Kavoliūnas, J. Zdanevičius, J. Lašas, Sargūnas ir kiti viso pasaulio darbo žmonių šventės — Gegužės Pirmosios garbei įsipareigojo žymiai viršyti diennes normas

B. Jonaitis

KOLŪKIEČIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

Panemunio vls. kolūkyje „Pirmyn į naują gyvenimą“ sparčiai vykdomi laukų arimo darbai. Spartesniai darbu pravedimui kolūkiu laukuose dirba traktoriai. Žemės ūkio artelės nariai, vadovaujami pirminko drg. Šakalio, iki Gegužės Pirmosios įsipareigojo sėkmingai užbaigti visus pavasarinius žemės ūkio darbus.

A. Jaunutis

PAGILINO ŽINIAMS

Baigė darbą prie aps. Žemės ūkio skyriaus organizuoti vieno mėnesio kolūkių brigadininkų kursai. Kursus baigė 64 žmonės. Čia brigadininkai susipažino su žemdirbystės pagrindais, atskyrų kultūrų agrrotechnika, apskaitos vedimu

brigadoje ir gyvulininkystės fermų darbu. Eilė kolūkiečių, kaip Pupienis Antanas, Minkevičius Alfonsas, Garška Povilas, Juozapavičius ir kiti baigė kursus tik labai gerais pažymiais.

P. Jurgenis

KELIA SAVO KVALIFIKACIJĄ

Jau trečia zootechnikų laida kelta savo kvalifikaciją prie LTSR Mokslių akademijos Gyvulininkystės mokslinių tyrimų stoties Baisogaloje. Čia zootechnikai susipažįsta su naujais avių bonitravimo metodu, su avininkystės veislinio darbo metodika, avių paskirstymo

technika veislės bei tipo atžvilgiu ir t. t. Pirmųjų dviejų laidų sudėtyje kursus baigė daugiau kaip 60 respublikos zootechnikų, jų tarpe rokiškiečiai drg. drg. Kuriavičius ir Guogis. Baigė šiuos kursus zootechnikai įgijo avių bonitravotojų teises.

P. Arvydaitis

VYSTOSI VISUOMENINĖ GYVULININKYSTĖ DIENA IŠ DIENOS AUGA KOLŪKIAI

Nuolat ir atkakliai kovoja dėl visuomeninės gyvulininkystės išsivystymo Panemunio valstiečių „Nemunėlio krantų“ kolūkiečiai. Sparčiai auga stambiųjų raguočių, kiaulių, avių ir kitos visuomeninės gyvulininkystės fermos. Šiuo metu kolūkių valstiečiai Paskutinėmis dienomis į mose yra 40 karvių ir 11 priekolių stoji Sėdžianų kalmo auglio, 48 kiaulės, jų tarpe 2 darbo valstiečiai. Sėdžianiečiai reproduktorai, ir daugiau kaip 50 avių. Visuomeninių gyvulių kavimo dienų sparčiai tempais priežiūra pavesta kolūkiečiams vykdo pavasario sėjos darbus Kavollanui, Dovydenienei, Butėnienėi ir kt.

Valstiečiai vis labiau įsitikina kolektyvinių ūkių pranašumu prieš individualinius ūkius. Į Panemunėlio valstiečių ūkius įsijungia vis nauji individualūs ūkiai. Ypač visuomeninės gyvulininkystės gausiai stoji nauji valstiečių ūkiai. Paskutinėmis dienomis į priekolių stoji Sėdžianų kalmo auglio, 48 kiaulės, jų tarpe 2 darbo valstiečiai. Sėdžianiečiai reproduktorai, ir daugiau kaip 50 avių. Visuomeninių gyvulių kavimo dienų sparčiai tempais priežiūra pavesta kolūkiečiams vykdo pavasario sėjos darbus Kavollanui, Dovydenienei, Butėnienėi ir kt.

B. Šimkus

A. Jakonis

TRUMPAI

Anksti pasiruošė pavasario sėjos darbus ir pradėjo sėjimą Juodupės vls. kolūkiš „Aurora“, Kolūkių sėjėjai apėjo ankštiniemis kultūromis 5 ha dirvų.

J. Beržauskas

Pirmomis sėjos dienomis „Mėdučių“ kolūkiu (Ragelių vls.) valstiečiai apėjo 4 ha dirvų žirniais ir 2 ha klotomis ankštiniemis kultūromis. Sėjos darbuose pirmąja drg. Jastnevičiaus laukininkystės brigada.

A. Džiugelis

Obelių vls. „Antanošės“ kolūkiu valstiečiai pradėjo ankštinių kultūrų sėjimą. Per pirmąją sėjos dieną čia apėta 9 ha žemės žirniais.

K. Paulauskas

Ragelių vls. Puškino vardo kolūkiu valstiečiai, užplanavę vaisių sodą užveisimą, vykdo vaisinių medelių sodinimą. Šiais metais numatytas medelių sodinimui plotas baigiamas apasodinti vaismedžiais.

P. Gudonis

Medelių sodinimo darbus sparčiai vykdo Vyžūnų girininkijos kolektyvas. Per savaitę laiko eigulo drg. Šiukštos medelių sodintojų brigada apasodino 3 Ignotikio girtos biržės.

A. Pakalnis

„Degenių“ kolūkiu (Panemunio vls.) artėjai jau pilyai užbaigė arimo darbus. Šiuo metu čia vyksta sėja, kurios eigoje pirmąja kolūkiečiai Stumbrys, Ruželė, Latvėnas, Jaktas ir kt.

J. Barzdys

Jau baigęs puota kruvina. Pirmyn teisybė ein

(Lietuvių liaudies kovų dokumentas)

Marksas-Engelsas-Leninas-Stalinas

Lenininis kelias

Vladimiras Iljičius Leninas, didysis viso pasaulio darbo žmonių kovos vadas ir organizatorius, nuo pat savo revoliucinio veikimo pradžios savo raštais ir veikia nurodė proletariatui vienintelį tikrąjį išsivadavimo kelią. Jis, kaip niekas kitas iki to laiko, išaiškino, kad arčiausias darbo žmonių priešas yra valdančioji buržuazijos klasė — fabrikantai, bankininkai, pirkliai, dvarininkai, buožės — ir kad valdančioji klasė kuo glaudžiausiai bendradarbiauja su visų rūšių religijomis. Valdančiosios buržuazijos klasės tikslas — darbo žmonių išnaudojimas, priespauda, engimas bei apgaudinėjimas ir visokiausių liaudies laisvių bei pagrindinių žmogiškuju teisiu naikinimas.

Tarybiniam skaitytojui tuojau gali kilti klausimas: darbo žmonių — milijonai, o išnaudotojų — saujelė, tai kodėl ji nenušiuoja to balasto proletariatas visame pasaulyje? Atsakymas aiškus. Mat, buržuazija savo rankose turi prievartinę valstybės jėgą — kariuomenę, policiją, teismus, kalėjimus ir šiu priemonių pagalba žiauriai susidoroja su neklusniaisiais, sukilėliais bei revoliucionieriais darbininkais. Iš kitos pusės — juk ne visi darbo žmonės aiškiai supranta savo pajungtą, išnaudojamą padėtį, o svarbiausia — kovos reikalą prieš savo išnaudotojus. Visos religijos migdo revoliucinį liaudies kovingumą įausmą, „kaldamos“ apie „amžiną val-

džios pastovumą ir dieviškumą“ ir gąsdindamos baisiomis „pragaro kančiomis“ už bet kurį nepaklusnumą buržuazinei valdžiai. Mums turi būti suprantamos tiek rusų carų, tiek lietuviškosios buržuazijos pastangos laikyti darbo mases patamsyje, nes tamsiąjį laudį lengviau valdyti ir išnaudoti, kadangi ji akla. Marksas, mokslo socializmo pagrindėjas, sako: „Kai teorija užvaldo mases, ji tampa nenugalima“. Taigi, pirmiausias ir didžiausias darbo žmonių vadų, komunistų partijos tikslas — apšviesti, išamontinti masės tikrąjį socializmo mokslą. Iš kitos pusės, — visų šalių buržuazija, veikdama sutartinai, panaudoja visokius būdus ir priemones darbo žmonių vienybei bei sąmoningumui daugyti. Aišku, kad tie buržuazijos metodai sėkmingi tik tojų, ko darbo žmonės yra nesąmoningi ir nepajįsta mokslo socializmo-marksizmo-leninizmo mokslo. Nuo šio vienintelio teisingo mokslo pasaulyje ir stengiasi buržuazija drauge su bažnyčia visomis priemonėmis žūt bût atitraukti proletariatą ir nukreipti jį į bet kurį kitą — neteisingą kelią, nerevoliucinį kelią.

Tačiau bergždžios jų visos pastangos. Leninizmas tapo viso pasaulio darbo žmonių kovos reikalu prieš savo išnaudotojus. Visos religijos migdo revoliucinį liaudies kovingumą įausmą, „kaldamos“ apie „amžiną val-

Laisvės kova 1905 - 1906 metais

Kas vergo rėkėlių nedrįsta numesti, — Tas laisvas niekuomet nebus!

J. Janonis

Lietuvos darbo liaudis turi savas laisvės kovų tradicijas. Dar pereinot amžiaus gale tokie kovotojai už lietuvių tautos laisvę, kaip Pranas Eidukevičius (1869 — 1926), Vincas Mickevičius-Kapsukas (1880 — 1935) ir kiti, jau aiškiai, ryžtingai ir nenukrypstamai stovė j marksistiniį darbo žmonių švietimo ir kovos organizavimo kelią. Šių kovotojų — pasiryžėlių, bolševikų partijos narių, negalima su kuo nors kitu palyginti, kaip tik su prometėjais, nesuštais darbo liaudžiai lenininės tiesos ugnyje ir kūrusiai didį laisvės lauką darbo žmonių vergijos pančiams sudėginti.

Rokiškio Kraštytos muziejuje gausu lietuviškos revoliucinės kovų literatūros dokumentų — tiek įvairių brošiūrų, tiek ir periodinių ir neperiodinių leidinių, tiek įvairiausių atsiuokimų. Visa toji literatūra buvo slapta, nelegali, elnanti per draugų ir kuopelių narių rankas, saugojama, kaip didžiausia brangenybė, skaitoma ir slopiama, kaip brangiausia kovos vėliava, prie darbo žmonių širdies.

Štai brangi revoliucinė relikvija — nedidelė 35 pusl. knygelė raudonais viršeliais, kurių pirmame pažymėta:

Lietuvos Socialdemokratų Darbininkų Partija
Visų kraštų darbininkai, eikime iš vien!

DARBININKAS

Mėnesinis lietuvių darbininkų laikraštis,
„Draugo“ organizacijos leidžiamas

Nr. 1 TURINYS

Kas mums reikia dabar daryti?
Nekaltas mūsų brolių kraujas atmonijimo šaukiasi!
Kovą! (eilės). V. Vilkas—Pilkas.
Kas darosi mūsų sodžiouose ir miestuose.

Kaina 10 kap.
ŽENEVA
1905 m. liepos mėn.

Šis darbininkų laikraštis buvo leidžiamas V. Mickevičiaus-Kapsuko 1904 m. įkurtos socialistinės „Draugo“ organizacijos. Ši organizacija 1905 m. susijungė su Lietuvos socialdemokratų partija. „Darbininkas“ ėjo 1905—1906 metais.

Negalime nepacituoti tų graudžių žodžių apie dar graudesnę ir sunkesnį darbo žmonių anų laikų carinės — dvarinikinės Rusijos provincijos — Lietuvos padėtį iš vedamojo straipsnio „Kas mums reikia dabar daryti?“ —

„Oi, sunkus, sunkus to darbininko padėjimas ir kasdien jis da sunkyn eina! Vargai šakvoja, vargai lapojoja, vargai vartuose žydi! Daugiau mes kenčiame paniekinimo, skriaudų ir bado, negu pasiskakome; šurpuliai eina per kūną ir ausyse spengia, pradėjus apie save mąstyti; skausmas suspaudžia mums krūtine, ašaros trykšta iš akių, sunkumas sleigia širdį — neturime drąsos nė pasisakyti, kas mums skauda.“

Mūsų vargai prasideda nuo pačio gimimo, o tepasibaigia tikrai grabe. Jau nuo mažų dienų mes turime baisiausią vargą vargti, bûti perpus needė, apskretė, apiplyšę. Paauga kiek vaikas — turi leisti jį terval ganyti, ir ten tie mažutėliai turi kęsti už porą rublių karšči ir šalti, mirkti ant lietaus, visi juos stumdo, už ausų taso: pramokinti jų tiek nėra laiko — tai tik turtingieji tegali. Pabaigiamę — eina prie sunkesnių darbų ir vis vargsta ir vargsta, nė vienos šviesesnės valandėlės savo gyvenime neturi.“

Toliau straipsnio autorius nurodo būtinumą organizuotos kovos, visų darbininkų ir prispaustųjų vienybės, ir baigia šiais šūkiais:

Teprasmenga caro valdžiai! Tegyvuoja darbo žmonių valdoma Lietuva! Tegyvuoja sodžiaus ir miesto darbininkų gerovė! Tegyvuoja socializmas!

Minimas straipsnis apima 8 puslapius.

Laikraščio apžvalginėje dalyje „Kas darosi mūsų sodžiouose ir miestuose“ randame:

„Rokiškėje (Zarasų pav.). Pšezdieckio dvare 23 ir 25 balandžio buvo darbininkų streikas. Ačiū tam streikui dabar dirba darbininkai trumpiau, o mokesių da didesnį gauna: daržininkai (čia jų daug yra) pirmą gaudavo po 30—35 kap. per dieną, o dabar gaus 50, mūrinnkai gaudavo iki 30 rub. per mėnesį, o dabar gaus iki 40 rub. Trumpai prieš velykas darbininkai čia užmušė visiems atgrįsusį mašinistą. Velykoms (prieš pirmąją gegužės) Pšezdieckis buvo parsikviesdinęs iš Dinaburgo 200 kareivių.“

Neabejotinas įrodymas, kad minimas laikraštis buvo plačiai paplitęs darbininkų ir valstiečių tarpe, tai korespondencijų gausumas, kurios šime numeryje apima 12 puslapių.

Laikraščio straipsniai ir korespondencijos aukšto idėjinio lygio, pilni klasinės kovos sąmonės. Tai neabejotinas jo redaktoriaus V. Kapsuko nuopelnas.

Štai kitas panašaus formato lietuvių darbininkų laikraštis iš 1905 metų — „Darbininkų balsas“ Nr. 1, leidžiamas lietuvių socialdemokratų partijos Londone nuo 1901 metų.

Pašitenkimsime davę porą būdingesnių ištraukų. —

„Dėlio turtingesnieji žmonės savo vaikus leidžia į mokslo? Dėlio, kad mokslius išėję būtų kunigais ir kitokiais ponais; kad nuo valdžios gautų činus, didelės algas imtų, — ant prastų žmonelių kaip ant kokios avių bandos iš aukšto žiūrėtų, jiems akis visai pramontų, apgaudintų.“

Štai kokia talkli ir teisinga buržuazinės inteligentijos charakteristika!

Laikraščio gale „Iš Partijos darbų už 1904 metus“ randame įdomią atskaitą ir sužinome, kad tals metais buvo išleista 27 įvairūs atsiuokimai 62 460 egz. ir 13 brošiūrų 36 180 egz. bendru tiražu.

Mums labai įdomu tų brošiūrų pavadinimai. Štai jte: „Komunistų manifestas“, „Kovoje už laisvę“, „Vlenos revoliucija 1848 m.“, „Ar dabar yra baudžilava“, „Spartakas“, „Kas yra, o kas bus“, „Apie konstitucija“, „Su naujais metais“, „Seniems kanaaninkams ir prelatams, klebonams ir jauniems kamendonrams“, „Pirmosios Gegužės Balsai“ ir kt.

Labai įdomus tų laikų leidinėlis, kurio tituliniai viršeliai nupiešti, matyti, beinanti jam per kovos draugų rankas, yra pažymėtas proletarų šūkiu: „Visos pasaulės proletarijai, eikite

iš vien! Jo pavadinimu reikia žinoti ir atminti nam darbininkui“. Išleisti viškoji Socialdemokratų Paryžiuje 1902 m.

Si knygutė — tai šauklys, kviečias daršvieson ir vienybėn ir ojas kovon. Jos turinys: I. Darbininkams proras gyvenimas. — Iš kur atsiranda vurtai?

II. Fabrikantų ir doreikalai. 1. Darbininkakalinga didesnė alga. bininkams reikalinga psėsnė darbo diena. 3. ninkui reikia būti žmogumi.

II. Ar gali pasigėrininko būvis? —

Iš kur atsiranda krdesnė alga ir trumpesnbo diena? — Darbinisvlinėjimai. Streikai.

V. Darbininkų tiesDarbininkų šventė I g

VI. Politiška ir tautiška VII. Kaip sutaisys daikai draugiją (= visuokad nebūtų skriaudoskurimo)? I. Kiekvienas kas žmogus privalo dir 20 iki 45 metų amžiaus, rinkęs amatą sulig savo 2. Kiekvienam žmogui bûti aprūpintas patogus nimas lig pat jo smėdigi toks, kad visi lygiai dotus iš visų pasaulio bių. 3. Fabrikai, kasykžemė turi prigulėti bevisiems darbininkams.

VIII. Ką reikia dirbi pratusiam ir doram darbaui.

Matome, kad skyrių an 2,3 ir kiti — rodo aiškų sistinių idėjų pobūdį.

Cituojame: —

„Šviesa — žmogaus gėlatsumas gi kenkia kieknam, bet už vis labiau — bininkui. Nesusprištusis bininkas, nenumanęs sereikalo, leis įodintį sifabrikantui, bus jo ariamus jaučiu. Tikės jis visokielagystėms, kurias jam pša jo skriaudikai. Tikės, kad Vargas žmogul diepaskirtas, dėtogi reikialkantriai nešti, nereikalauti, priguli, nesipriešinti uždeant jo prispaudimui.“

„Tik per kovą galime hgelbėti nuo skriaudų ir nskurimo.“

„Nuveikimui kapitalistų dabininkas neužtenka politikos laisvės, reikalinga politik (= politinė) valdžia; rekia, kad patys darbininkai, ne kapitalistai išleidintų įstytimus ir rėdytų (= tvarkytų) visą kraštą.“

Knygutės gale duodamas socialistinės ir komunistinės vsuomenės valdžas.

Iš jaunimui skiriamas anilauku periodikos muziejus tur „pirmėivės lietuvių jaunuomenės laikraštį „Drauga“, leisti 1904 m. Mažojoje Lietuvoje. Šiame didokame aniems laikams žurnale bendradarbiojo ir V. Kapsukas, kurio išsamus straipsnis „Spaudą leidus“ placiai nusviečia spaudos uždraudimo priežastis, lietuvių kovą dėl spaudos grąžinimo ir nurodo gaires tolimesniam spaudos koviniam darbu.

na Todėl skambėk, laisva daina, laisva nelaisvės kaina.

(VYT. MONTVILA)

ta Rokiškio Kraštotyros muziejuje)

1905 metų revoliuciniai atsišaukimai

1905—1906 metais — nepavykusios buržuazinės demokratinių rusų revoliucijos metais — smarkiai išjudino visų carizmo pavergtųjų tautų kovą dėl laisvės ir nepriklausomybės. Revoliucijos banga atriedėjo į Lietuvą, tačiau platesnio atsišaukimo tame kaimų krašte negalima susilaukti. Mat, kylanti lietuviškoji buržuazija geriau besivertė eliti sąjungon su carizmu nei buržuazija ir drauge kovojanti prieš revoliuciją ir savąją buržuazijos drebėjimą. Buržuazijos drebėjimu savo klasinių privilegijų išsaugojimo paaškinamas ir Didžiojo Vilniaus seimo 1905 m. gruodžio 4—6 d. d. priimtoje rezoliucijoje reikalaujamas Lietuvai... autonomijai. Nepriklausomybės reikalauti bijojo, nes netikėjo vien savo jėgomis iškovoti savąjį proletariatą. Lietuviškosios buržuazijos nerimas dar kartą akivaizdžiai matyti, kad išnaudotojų klasės interesų viena pasiryžusios išduoti savo tautos, savo tautos laisvę ir nepriklausomybę. Lietuvių tautos revoliucijos istorijoje toksai buržuazijos išdavikiškumas patvirtojama 1918—19 metų liaudies revoliucijos laikotarpyje,

kaip Lietuviškoji buržuazija, matydama savo žlugimą, pasikvietė pagalbon vokiškuosius imperialistus ir drauge su baltalėnkiais išdavikišku smūgiu nugarą paskandino kraujuje pirmąją Lietuvos darbo žmonių Tarybų respubliką. Dar vėliau — nuo 1926 m. gruodžio lietuviškoji buržuazija, anglų-amerikiečių imperialistų remiama, atvirai stėjo į fašizmo kelią, išsvėsdama karinę diktatūrą, nukreiptą prieš savąją liaudį. Ir pagaliau paskutiniųjų metų — 1939 — 1940 m. m. įvykių rodo, kaip Smetonos vyriausybė buvo pasirošusi parduoti Lietuvą vokiškiems hitleriniams imperialistams, tačiau lietuvių liaudis, padedama broliškųjų Tarybų Sąjungos tautų, nebeleido to padaryti.

Iš šių trumpų pastabų mes matome, kad buržuazinėje Lietuvoje visą laiką buvo dvi Lietuvos: buržuazinė-buožinė vienoje pusėje ir darbo liaudies Lietuva kitoje pusėje, arba trumpai — išnaudotojai ir išnaudojamieji, kurių interesai yra nesutaikomi, antagonistiniai.

Istorikas, vertindamas praeities kovų dokumentus, to niekada negali išleisti iš akių.

maus rašytojo, kritiko, redaktoriaus ir ugninio liaudies tribunolo Vinco Mickevičiaus-Kapsuko kampa, kuriame išdėstyti prieš lankytojų akis jo žymiausi veikalai: „Pirmoji Lietuvos proletarinė revoliucija ir Sovietų valdžia“, „Trumpa Lietuvos Socialdemokratų partijos istorija“, „Didysis Lietuvos kareivių sukilimas“, „Kaip kunigai rūpinasi darbininkais“, „Bažnyčios atskyrimas nuo valstybės“, „Lietuvos Bresto taikos derybos“, „Lietuvos „geležiojai“ karo metu“, K. Giedrio, R. Čarno biografijos, „Lietuvos darbininkės ir ponulės“.

Mūsų apskrities darbo žmonės gali didžiuotis, kad jie vieni pirmųjų Lietuvoje su ginklu rankoje iškovojo tarybinę santvarką 1919 metais. Garbingųjų anų laikų revoliucionierių gretose buvo E. Tiškus, Pagrys, P. Kurklietis, J. Macijauskas, O. Šervytė, Sadauskas, V. Pitėška ir kiti. 1918 m. gruodžio 19 d. Obeliuose suaukotoje apskrities partinėje konferencijoje buvo išrinkti Rokiškio ir Obelių revkomai valdžiai paimti į savo rankas. Po 3 dienų Rokiškyje

buvo pašalintas buržuazinis komitetas ir Rokiškis tapo tarybinis. Netrukus visuose apskrityse valsčiuose darbo žmonės paėmė valdžią į savo rankas.

Muziejuje randame pirmosios Tarybų Lietuvos vyriausybės švietimui skirtą dvisavaitinį laikraštį „Švietimo Reikalai“ iš 1919 m. vasario 15 d. Nr. 1, žiūrėjo kaip į placdarmą prieš kurio sužinome, kad Rokiškio apskrityje tuomet veikė 30 suviršum mokyklų su 40 mokytojų ir viena gimnazija (buv. „Saulės“) Rokiškyje. „Tose mokyklose, kurias lankė anksčiau 100 vaikų ir kur tebuvo tik vienas mokytojas, dabar skiriama po antrą mokytoją. Atidarytos 4 naujos mokyklos, kur vokiečių laikuose mokyklų nebuvo. Rokiškio gimnazijoje nuo 12 sausio atidaryta ketvirtoji klasė. Mokosi 170 vaikų. Iš programos pašalinta tityba. Suaugusiųjų švietimui steigiami 3—4 vietose (Rokiškyje, Obeliuose, Panemunėlyje) mokyklos — kursai“.

Taip pat muziejuje saugoma visa eilė kitų to laikotarpio būdingų leidinių bei laikraščių.

Šia proga reikalinga konstatuoti, kad pirmoji Tarybų Lietuvos vyriausybė kultūrinėje švietimo srityje per nepilnus metus padarė daugiau, negu buožinė vyriausybė per dešimtį metų.

Tuo metu į Pabaltijį ir ypač į Lietuvą Vakarų imperialistai žiūrėjo kaip į placdarmą pirmajai pasauliui darbininkų ir valstiečių valstybei — Tarybų Rusijai pulti. Užsienio kapitalo, labiausiai JAV organizuotas kontrrevoliucijos jungtinis frontas iš vietinės buržuazijos, vokiškųjų imperialistų ir baltalėnkų leigtųjų paskandino kraujuje didžiuosius liaudies laimėjimus ir 1919 m. sužlugdė jauną Tarybų Lietuvos socialistinę Respubliką.

Tačiau kova dėl liaudies laisvės nenutrūkstamai vyko toliau. Lietuvos darbo žmonės per didžiausias užtvaras girdėjo Lenino balsą. Revoliucinė veikla, organizuojama ir įkvepiama Lietuvos komunistų partijos, nuėjo į pogrindį. Žmonės su erelių širdimis saugojo Lietuvai saulę.

Po Spalio pergalės saule

Auroros“ šūviai prikėlė Lietuvos liaudį

Rusų liaudies Didžiojo Spalio mėnų gaivieji šūviai įkvėpė Lietuvos darbo žmones kovoti dėl išsivadavimo iš buržuazijos priespaudos, iš išnaudotojų Vilkę per amžius sunkų tarybinę ir socialinę priespaudą, Lietuvos darbininkai valstiečiai, vadovaujami garbingos komunistų (bolševikų) partijos, pasiryžę stoti į atvirą ir griežtą kovą dėl Tarybų valdžios įvedimo Lietuvoje. Jie visiškai suprato ją esant vienintelę priemonę savo ir savo tautos laisvę ir laimėti užtikrinti. Bet 1918 metų gale Lietuvoje dar tebešautėjo vokiškųjų kaizerinių okupantų gaujų vokiškieji, genami jaunos Raudonosios Armijos iš Tarybų Rusijos žemės. Lietuviškoji buržuazija, bijodama savosios liaudies ir vokiškosios okupacinės valdžios raginama, dar 1917 m. pradėdė reakcinę kaizerinę „Lietuvos Tarybą“, turėjusią tikslą paversti Lietuvą vokiškųjų junterų koloniją, įkėlusį į Lietuvos „sostą“ vokiškąją kaizerinę ištamšą — „karalių“ Urachą, darus jam Mindaugo II vardą. Bet 1918 metų gale, kilus revoliuciniam judėjimui Lietuvoje, vokiškųjų baronų ir jų lietuviškųjų išperų planai buvo sudaužyti.

Rokiškio muziejuje iš tos didvyriškosios liaudies kovų epopėjos yra gausinga medžiaga.

Štai darbo Lietuvos valstybingume sukūrimo pagrindinis aktas:

„Visų tautų proletarai, vienykitės!

Lietuvos Laikinosios Revoliucinės Darbininkų - Valstiečių Vyriausybės

MANIFESTAS

Sukilusiųjų Lietuvos darbininkų ir varginųjų valstiečių

bei raudonarmiečių vardu, skelbiame Vokietijos karinės okupacinės, Lietuvos Tarybos ir visų kitų buržuazinių nacionalistinių tarybų ir komitetų valdžią esant nuverstą.

Visa valdžia pereina į Lietuvos darbininkų, bežemių, ir mažaziemių deputatų tarybų rankas“.

Manifeste paskelbti naujosios Tarybinės vyriausybės nuostatai apie kapitalistinės privatinės nuosavybės nacionalizavimą, darbininkų ir varguomenės skolių buržuazijai panaikinimą, visų tautybių telių sulygijimą, 8 val. darbo dienos įvedimą ir kt.

Šis dokumentas yra pagrindinis darbo Lietuvos tikrosios nepriklausomybės kertinis akmuo, dokumentas, darbo liaudies laisvės viltimi ir krauju parašytas, sudaužius savosios buržuazijos priespaudą ir imperialistinių vokiškųjų okupantų gaujas.

Šis dokumentas buvo kvepianti kovų vėliava, vedusi proletariatą šturmuoti priespaudos bastilijas, lietuviškosios buržuazijos su įnirtimu statytas per 20 su viršum metų.

Šis nepriklausomos Lietuvos paskelbimo dokumentas buvo Laisvės Švyturys, nušvietęs prometėjams — pogrindžio bolševikams, revoliucionieriams kelią per storiausias kalėjimų sienas.

Šiandien, gyventami po skaisčia Stalino Konstitucijos saule, mes dėkingi laisvės kovų didvyriams, aukojusiems savo jėgas, sveikata ir gyvybę už liaudies laisvę.

Mūsų muziejus didžiuojasi turįs išrengęs vieno žymiausių Lietuvos Komunistų Partijos ir Tarybų Lietuvos kūrėjų, žy-

Buržuazinė Lietuva buvo gausios valgių stalas 18 valdančiųjų šeimų iš kapitalistų bei dvarininkų tarpo. Buržuazinė Lietuva buvo pikta pamotė darbo žmogui, kentusiam sunkią priespaudą, išnaudojimą, panieką ir beteisiskumą.

Bet neveltui „Auroros“ šūviai prikėlė Lietuvos liaudį. Kas kartą pažino ir patyrė laisvės didybę ir grožį, to jau niekas nebeapvergs. Klasių kova, nesulaikoma stiprėdama, riedėjo toliau. Reakcijos batui nesutrypti liaudies laisvės!

Muziejuje saugoma didelis kiekis buvusios „nelegalios“ bolševikinės pogrindžio literatūros įvairiausiais pavadinimais. Vieni tu leidinių šapirografuoti, kiti rankinėse spausdėtos, treči — rotatoriumi iš tos spaudos darbo liaudis per 20 su viršum buržuazijos ir fašizmo slautėjimo metu sėmėsi kovos ugnies ir ištermės. Ši spauda suvaldino lemiamą vaidmenį, demaskuodama Lietuvos buržuazinių vadeivų išdavikiškumą, savivaliavimą, apgavikiškumą, melą ir klaidą. Joje darbu žmonės rasdavo žinių apie lietuvių liaudies nuolatinius bruzdėjimus ir „vyriausybės“ represijas. Toji spauda pateikdavo išsamias tarptautinių įvykių apžvalgas, pasaulinės politikos einamąjį momentą, aiškiai įspėjo besiantinantį II imperialistinį pasaulinį karą, organizuojamą visos tarptautinės reakcijos prieš TSRS.

Bolševikinės pogrindžio spaudos ryški šviesa nepaliaujamai daužė ir griovė kapitalizmo bastilijų mūrus. Toji spauda skleidė didžiųjų Spalio pergalių saulės spindulius, toji spauda nešė masėms bolševikų partijos tiesą, per ją kalbėjo darbo žmonėms didieji proletariato vadai Leninas ir Stalinas.

Revoliucinius periodinius leidinius, skirtus darbininkams, valstiečiams, kareiviams ir moksleiviams, randame šių pavadinimų: „Tiesa“ (1920—1939), „Partijos darbas“, „Kareivių tiesa“, „Darbininkų-valstiečių jaunimas“, „Revoliucinis moksleivis“, „Darbininkų jaunimas“, „Raudonoji pagalba“, „Į pagalbą“ ir eilė kitų.

Žemiau paduodame tų laikraščių vieną kitą būdingesnę ištrauką.

„Tiesos“ Nr. 3 iš 1920 m. straipsnyje „Buržuazinis seimas ir darbininkai“ demaskuojami liaudininkai, demokratai ir socialdemokratai kaip social-pardavikai, bauriausi darbininkų klasės išdavikai ir akli buržuazijos klapčiukai. Tokie pat ir jų „socialistai“ ministrai Silezvičius, Katrys, Paknys, šaudydami dvarų darbininkus ir komunistus, demaskavo save.

„Masų vėliava“ Nr. 3 iš 1928 m. rašo:

„Kruvinieji fašistai-tautininkai bevešpataudami sudarė dvarininkų ir buožių vienybę kaime ir buržuazijos, fabrikančių ir bankininkų mieste. Apie kruvinąją budelių fašistų valdžią susisplėdė visi išnaudotojai, sukčiai ir vagys. Visų jų litys ir godūs negai nukreipti prieš Lietuvos darbininkus, valstiečius, moksleivius ir kareivius. Vistems jiems rūpi iščiulpti iš plačiųjų darbo masių kuo daugiausiai prakaite ir kraujo“.

Nepaprastai svarbus straipsnis 1939 m. „Tiesoje“ Nr. 15 „Vilniaus kraštą gražinus Lietuvai“ —

„Krašto nepriklausomybės klausimą Lietuvos buržuazija visada sprendė atsižvelgdama į tai, kaip geriau galima užšviesus kelias, kuriuo drauge su visomis Tarybų Sąjungos tautomis einame į komunizmą,

maža mūsų lietuviškoji buržuazija turėjo prieš save skaitlingą darbo liaudį, kuri dar kartu su Rusijos liaudim buvo praėjusi revoliucinę kovos mokyklą. Todėl, bijodama liaudies judėjimo ir stiprėjančios Tarybų Sąjungos įtakos, visą laiką ji mėtėsi į šonus, ieškodama kitų, stipresnių kapitalistinių valstybių paramos. Todėl kai Rusijoj įvyko Spalio Socialistinė revoliucija, kai Lietuvos darbo masės pradėjo kovą dėl Tarybų valdžios Lietuvoje, tai Lietuvos buržuazija visiškai persimetė į vokiečių imperializmo pusę“.

Baigdami šią trumpą didvyriškosios lietuvių liaudies laisvės kovų kelio apžvalgą, norėtume stabtelėti dar prie sąmojingų karikatūrų, esančių muziejuje.

Štai viena būdingesnė: —

Viršuje piešinio duodama ištrauka iš Smetonos kalbos: „Mūsų tauta tik tuomet galės žengti į didingą ateitį, kuomet apačioj bus paklusnumas viršui, o viršuje viešpataus solidarumas ir vienybė tarp tautos vadovų, bažnyčios ir kariuomenės vadovybės“. Piešinys vaizduoja tų „vado“ žodžių įgyvendinimą: pulkininkas aria, pasikinęs darbininką ir valstietį, o „tautos vadas“ ir šalia jo kunigas vienas užsimojęs pletkia botagu, o kitas — krauply. Po piešinio parašas: „Gražu, gražu mūsų Lietuvoj! Smetona naują erą vykdo“... ir t. t.

Ilgos lietuvių liaudies kovos dėl laisvės buvo vainikuotos pergale. Šiandieną mes laisvi, o prieš akis atsivėrė šviesus, j tai, kaip geriau galima užšviesus kelias, kuriuo drauge su visomis Tarybų Sąjungos tautomis einame į komunizmą,

NEPALE ĮVESTA NEPAAPRUSTA PADĖTIS

DELI (TASS). Laikraštis „Netadž“, remdamasis patikimomis žiniomis, gautomis iš Nepalo sostinės — Katmandu miesto, praneša, kad Nepale visur įvesta nepaprasta padėtis ir gyventojams uždrausta pasirodyti gatvėse nuo sutemų iki saulėtekio. Policininkams suteikta teisė tuojau šaudyti į žmones, pastebėjus laužant šį uždraudimą. Net

gydytojams neleistu naktį išeiti iš namų. Laikraščio pranešimu, nepaprasta padėtis įvesta Nepale todėl, kad auga liaudies pasipriešinimas despotiškai Nepalo maharadžos valdžiai, o taip pat todėl, kad auga liaudies kova dėl taikos, prieš Nepalo pavertimą anglų ir amerikiečių karių ne baze. (ELTA).

ITALIJOS DARBO ŽMONĖS PROTESTUOJA PRIEŠ AMERIKIEČIŲ GINKLŲ TIEKIMUS ITALIJAI

ROMA (TASS). Demokratišnių laikraščių pranešimu, astuonių valandų streikas Neapolyje, kurį paskelbė darbo rūmai, protestuodami prieš amerikiečių ginklų tiekimus Italijai, įvyko sutelktai visuose miesto pramonės rajonuose. Demonstracijos solidarumo su Neapolio darbo žmonėmis ir

protesto mitingai prieš amerikiečių ginklų tiekimus įvyko visoje Italijoje. Per spektaklį Milano „La Skala“ teatre, kuriame buvo respublikos prezidentas Einaudi, iš galerijos buvo numesti tukstantai lapelių su raginimais ginti taiką. (ELTA).

DĖL JAV SPAUDIMO ATSIŠTATYDINO VENIZELOSO VYRIAUSYBĖ

LONDONAS (TASS). Reuters agentūros Alėnų korespondento pranešimu, Venizelos vadovaujama Graklijos vyriausybė atsištatydino. Korespondentas primena, kad JAV ambasado-

rius Graklijoje Greidi neseniai kritikavo Venizelos vyriausybę kaip „nepastovią“. Naują vyriausybę karalius Pavelas pavedė sudaryti Plas-tirui. (ELTA).

ANGLIJA RUOŠIASI CHEMINIAM KARUI

LONDONAS (TASS). Laikraštis „Deili Ekspres“ praneša, kad į Angliją atvykę Amerikos slapstosios policijos agentai intensyviai tiria buklę vyriausybiniuose centruose, kurie užsiima nuodingų medžiagų tyrimu. Šio tyrimo tikslas — neleisti

prasiskverbti gynybinio pobūdžio informacijai. „Amerikos štabų viršininkai, — pažymi laikraštis, — smarkiai domisi informacija apie tyrimus nuodingų medžiagų srityje“. (ELTA).

PADĖTIS FILIPINUOSE

NIUJORKAS (TASS). Kaip matyti iš Associated Press agentūros korespondento pranešimo iš Manilos, pastarosiomis dienomis centriniame Lusono salos (Filipinai) dalyje vyksta įnirtingi susidūrimai tarp Filipinų valstiečių partizanų organizaci-

jos — „Chukbalahap“ — būrių ir policijos. Prieš partizanus mės-ta armijos aviacija. Specialiosios policijos būriai neseniai nužudė 55 taikingsus piliečius kaime, kuris yra per 35 mylias į šiaurės vakarus nuo Manilos. (ELTA).

TARPTAUTINĖS TEMOMIS

LORDO-PROVOKATORIAUS ISTERIKA

Šnekama, jog senosiose anglių pilys, užantantinių senovės mėgėjų dar neišgabentose į Kaliforniją ar Oklahamą, gana dažnai pasirodo vaiduokliai. Kartais jie aplanką jautrius namų savininkus savo pačių iniciatyva, bet dažniausiai vis dėlto atvyksta pastarųjų iššaukti. Reikia pasakyti, jog reikalas su vaiduokliais, žinoma, ne be amerikiečių pagalbos, Anglijoje yra plačiai organizuotas.

Kovo 29 d. daugelis anglių laikraščių užfiksavo pasirodymą lordų palatoje diplomato Roberto Džilberto Vansitarto, kurį daugelis britų jau seniai laikė pasitraukusiu į politinę nebūtį.

Bet lordas gyvas! Ir štai jis pakilo į tribūną, kad pasakytų antikomunistinę kalbą, kuri priminė klausytojams velionio Forrestolo kalbas.

Biografija uolaus obskuranto, kuris sąžiningai kurstė karą per visą savo diplomatines karjeros laiką, visiškai patenkina Uolstrito ponus. Tai jie iššaukė šį vaiduoklį iš nebūties.

Vansitartas atidarė diskusijas lordų palatoje. Tiesą sakant, įsiai žodis žodis pakartojo pagrindines tezes rekordiškai isterinių kalbų Amerikos senatorių Makkarti, kuris tvirtino, jog JAV valstybės departamentas esąs komunistų įtakoje. Lordas pradėjo kviesdamas kryžiaus žygiui prieš komunistus, paskiau perėjo prie šmeižimo progresyviojo sąjūdžio veikėjų ir pagaliau, kaip įgudęs provokatoriaus savo, laiku palaikęs Mussolini'jo, emė klykti apie tai, jog į Didžiosios Britanijos valstybinį aparatą, esą, prisiskunė „kenkėjiški elementai“. Pagal Vansitartą išėjo, jog ir universitetai, ir britų korporacija, ir net anglikonų bažnyčia — visa tai esą komunistų rankose. Palatos nariams pasidarė baisu...

Lordas — provokatorius bandė įrodyti, jog leiboristų politika nieku būdu negalinti patenkinti jo bendraminčių — konservatorių. Tačiau čia pat įsiai prasarė, pareiškęs, jog Herberto Morisono kalba, kurioje jis kvietė profesines sąjungas nusikratyti komunistų įtaką, vi-

Apskrities laikraščio skaitytojų konferencija Kamajuose

Š. m. balandžio mėn. 16 d. Kamaju Kultūros namų patalpas gausiai susirinko kamatiškiai, laikraščio „Tarybinis Rokiškis“ skaitytojai. Iš įvairių valsčiaus apylinkių kolūkiečiai, skaityklų vedėjai, pradinii mokyklų mokytojai, valsčiaus partiniai ir tarybiniai darbuotojai ir moksleiviai susirinko pareikšti savo pageidavimus apskrities laikraščiu.

Su įdomumu išklausė laikraščio redakcijos atstovo pranešimą apie laikraščio redakcijos darbą su skaitytojų laiškais, laikraščio nuveiktą darbą kovojant dėl partijos ir vyriausybės uždavinių besąlyginio vykdymo, skaitytojai laikraščio redakcijos adresu išvystė teisingą bolševikinę kritiką. Pasisakiusieji kolūkiečiai, darbo inteligentai ir kt., pabrėžė laikraščio, kaip kolektyvinio darbo masių organizatoriaus ir agitatoriaus, padarytą pažangą bolševikinio kovingumo, spausdinamos medžiagos veiksmingumo srityje — nurodė esamus kai kuriuos trūkumus.

— Laikraščio redakcija, — kalbėjo kolūkio „Naujlėna“ valstietis drg. Petrušis, — dar nepakankamai sparčiai reaguoja į skaitytojų laiškus, ypač į tuos, kuriuose duodami signalai apie esamą tinkamumą, reikalingą skubaus taisymo.

Laikraščio skiltyse mes, kolūkiečiai, pasigendame priešakinių kolūkių darbo patyrimo, iš kurių galėtume pasimokyti. — Laikraštis, — savo pasakyme pabrėžė medicinos darbuotojas drg. Hokušas, — mažai demaskuoja antilaidinę reakcingosios katalikų dvasiškių veiklą, nepakankamai veda rimtą kovą prieš viduramžiškus religinius prietarus.

Kamaju vidurinės mokyklos kūno kultūros mokytojas drg. S. m. balandžio mėn. 16 d. į Skeitrys kritikavo laikraščio redakciją už nepakankamą tarybinio sporto populiarizavimą kolūkiečių tarpe.

Mokytoja komjaunuolė drg. Antanavičiūtė padarė laikraščiu rimtų priekaištų dėl silpnos apskrities komjaunimo ir pionierių organizacijų veiklos nušvietimo laikraštyje.

Kolūkio „Pagirys“ skaityklos vedėjas drg. Grabauskas kritikavo laikraštį už nepakankamą rodymą geriausiųjų skaityklų vedėjų darbo patyrimo.

„Tarybinio Rokiškio“ skaitytoja drg. Cinauskienė, nurodžiusi visą eilę trūkumų, pabrėžė vieną iš rimčiausių priekaištų — tai silpną kolūkiečių - agitatorių darbo aprašymą.

— Daugumoje, — kalbėjo ji, — aprašomi laikraštyje agitatoriai yra darbo inteligentai, partiniai ar tarybiniai darbuotojai. Tuo tarpu kolūkiečių agitatoriaus pasisakymas, straipsnis ar aprašymas apie jį — mažai pasirodo laikraščio skiltyse.

Drg. Gargasas ir kiti „Tarybinio Rokiškio“ skaitytojai savo pasisakymuose taip pat nurodė laikraščio redakcijai esamus trūkumus, išreiškė savo pageidavimus ir kvietė visus skaitytojus aktyviai prisidėti prie laikraščio dar didesnio kovingumo pakėlimo, patiems aktyviau bendradarbiaujant savo apskrities laikraštyje.

Po konferencijos skaitytojai apžiūrėjo valsčiaus sieninės apžiuos parodėlę ir stebėjo Krylių pradžios mokyklos jaunuųjų saviveiklininkų pasirodymą scenoje.

Balandžio 15 d. Kamajuose įvyko valsčiaus kolūkių, klubų - skaityklų, mokyklų sienlaikraščių redaktorių seminaras.

...Vaiduokliai pasirodo ir išnyksta, nepalikdami jokių pėdsakų. Tačiau nulipo nuo tribūnos Vansitartas, ir lavono smarvė padvelkė iš lordų palatos ir iš laikraščių, paskelbusių užkietėjusio kurstytojo, vieno iš misterio Čerčilio parankinių, „sosto“ kalbą, puslapių.

LEONO BLIUMO

TESTAMENTAS

Leonas Blumas visą savo gyvenimą kovojo prieš darbininkų klase, prieš dirbančiuo-

IVANOVO SRITIS. Kineitensko partijos suvažiavimo vardo kėlyty styba dviejų kiaušidžių 150 gatv. 100 gatv. stotoma antroji kiaušidžių 50 gatv. Nuotraukoje: statulys J. M. Smlenska kiaušidžių rėmus. F. Kartišovo nuotrauka. TASS'o spaustu.

SPORTAS

Panemunio septynių mokyklos sportininkai, vaujami mokytojo drg. Daujau pasirodė vasaros sezono Čia įrengta sporto aikštė, statytos lygiagrečios, turnirų kitas sporto inventorių.

B. Baršauskas

Daug laiko skiria sporto niams pratimams Lukštytinmetės mokyklos sportininkai. Šiuo metu sparčiai ruošiasi fizinio auklėjimo apžiūrai.

A. Kalina

Mūsų apskrities sportininkai š. m. gegužės mėn. pirmoje savaitėje susitiko Kupiškio sportininkais. Vėlybos vyks futbolo, krepšinio, stalo teniso, ledo sios atletikos, šachmatų, ir kitose sporto šakose.

J. Keršulys

maniškiausiu karuomenės virš ir visomis jėgomis prisidėjo valdžios perdavimo Petenu.

Blumo vardu buvo paruoštas Lavalju: „Tu neįsivaik paslaugų, kurias mes, socialistai, galime tau suteikti...“

O juk seniai žinoma, svarbiausioji Blumo tribūnos laikraštis „Populier“ egzistavo amerikietišklaisiais dolerai.

Italų laikraščio „Avanti“ Blumo, vienas žymus anglių len sininkas per savo kelioną JAV buvo gavęs dolerių komunistinei propagandai ba poje subsidijuoti, kurių da buvo atiduota laikraščiu „Populier“.

Ir štai Leono Blumo nebet Sietlvas artimauslų giminių — socialisdavikų nesidau aprašomas. Bevinas ir Spaini Gi Mole ir Šumacheris apraš savoji mokytoja.

Blumo bičiuliams jo mirtis nelaimė. Žmonijai nelaimė tai, kad kiti blumai dar tebe gyvi ir veikia. Dešinieji socialistai — pikčiausieji taikos demokratijos priešai.

Atsakingasis redaktorius

A. Fainblumas